

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 3 czerwca 2015 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu w sprawie o sygn. akt I C 321/15 z powództwa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Funduszu Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. przeciwko T. N. o zapłatę kwoty 31 635,69 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oddalił powództwo.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł powód, będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając je w części, tj. w zakresie w jakim Sąd oddalił powództwo co do kwoty 20 437,83 zł tytułem należności głównej kapitału kredytu wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa oraz w odniesieniu o orzeczeniu o kosztach procesu.

Skarżonemu wyrokowi apelant zarzucił naruszenie:

1. przepisów prawa materialnego, tj. art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie wykazał faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności w zakresie kapitału kredytu, co stoi w sprzeczności z przedłożoną do pozwu dokumentacją;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego art. 232 zd.1 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, że wywodzi skutki prawne, a to wysokości roszczenia dochodzonego tytułem kapitału kredytu, podczas gdy powód zaoferował w sprawie wzajemnie się uzupełniające dowody w postaci:

- umowy kredytu restrukturyzacyjnego nr (...) z dnia 9.06.2010 r. (umowa kredytowa) wykazując treść stosunku zobowiązaniowego łączącego pozwaną z wierzycielem pierwotnym, prawa i obowiązki stron, wysokość zadłużenia pozwanej objętego restrukturyzacją;

- zaświadczenia z dnia 6.06.2011 r. wskazującego datę rozwiązania umowy kredytowej, a co za tym również datę wymagalności całego roszczenia;

- (...) wraz z wnioskiem skierowanym do Sądu Rejonowego w Zgierzu z dnia 20.10.2011 r. o nadanie (...) klauzuli wykonalności, jakie udowadniają wysokość zobowiązania strony pozwanej na dzień wystawienia (...) i wymagalności roszczenia oraz dowodzą, że wierzyciel pierwotny podjął działania zmierzające do ochrony swoich praw na drodze postępowania sądowego;

- umowy zmiany umowy spółki komandytowej z dnia 8.10.2014 r. wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności sporządzonego w formie elektronicznego załącznika do tej umowy, umowy świadczenia w miejsce wykonania z dnia 24.10.2014 r. wraz z wyciągiem z wykazu wierzytelności sporządzonego w formie elektronicznego załącznika do tej umowy, odpisu pełnego (...) Bank (...) S.A., odpisu pełnego KRS (...) Spółka Akcyjna, odpis (...) sp. z o.o. w W., odpisu (...) sp. z o.o. sp. k., postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 23.09.2011 r. sygn. WA.XII NS-REJ.KRS/(...) z poświadczeniem notarialnym zgodności odpisu z oryginałem Repertorium A nr 12123/2-11, W. z Decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 29.08.2011 r. (...) / (...) / 700/57/40/11/AK z poświadczeniem notarialnym zgodności odpisu z oryginałem Repertorium A nr 1714/2011 na dowód skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności wobec pozwanej, wynikającej z umowy kredytowej oraz przysługującej powodowi legitymacji czynnej, a także wysokości wierzytelności na dzień jej nabycia;

- podpisanego wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu (...) z dnia 2.01.2015 r. (wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego) wykazującego istnienie i obowiązek spełnienia świadczenia przez stronę pozwaną oraz nabycie przez stronę powodową dochodzonej wierzytelności;

- pełnomocnictwa do podpisywania wyciągów z ksiąg rachunkowych powoda wraz z dokumentami potwierdzającymi umocowanie osób podpisujących pełnomocnictwo;

- pisma z dnia 4.11.2014 r. jako dowód poinformowania strony pozwanej o zmianie wierzyciela oraz wezwania pozwanej do dobrowolnej spłaty zadłużenia;

które to dokumenty potwierdzają zarówno istnienie zobowiązania, jego wymagalność oraz wysokość w zakresie kapitału kredytu;

3. naruszenie przepisów prawa procesowego z art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, a nadto wyciągniętego z zebranego materiału dowodowego wniosków nielogicznych, sprzecznych z tym materiałem co przemawia za tym, że:

a/ Sąd I instancji bezzasadnie przyjął, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia w zakresie kapitału kredytu, podczas gdy powyższe wynika z przedłożonych w sprawie dokumentów, w szczególności (...) wraz z wnioskiem w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności oraz wyciągów z elektronicznych załączników do umowy zmiany umowy spółki (...) sp. o.o. oraz umowy świadczenia w miejsce wykonani z dnia 24.10.2014 r.;

b/ Sąd I instancji nie uwzględnił mocy dowodowej wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekuryzacyjnego nr (...) z dnia 2.01.2015 r. dla wykazania zasadności roszczenia powoda w zakresie kapitału kredytu, w sytuacji gdy z jego treści wynika jednoznacznie wysokość wierzytelności, a nadto konkretyzuje on także podstawę zobowiązania.

W konkluzji do tak sformułowanych zarzutów apelujący wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 20437,83 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie na rzecz powoda od pozwanej zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z uiszczoną opłatą skarbową od pełnomocnictwa, a także o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, ewentualnie zaś o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne, przyjmując je za własne i uznaje, że nie zachodzi aktualnie procesowa potrzeba szczegółowego ich powielania.

Sąd odwoławczy po przeanalizowaniu treści apelacji stanął na stanowisku, że sformułowane w niej zarzuty naruszenia art. 233 k.p.c., art. 232 zd. 1 k.p.c. oraz art. 6 k.c. należy omówić łącznie, ponieważ de facto każdy z tych zarzutów dotyczy dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów przedstawionych przez powoda.

Wbrew wywodom skarżącego w przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo dokonał rozkładu ciężaru dowodu pomiędzy stronami.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (zob. wyrok SN z 27.09.2002r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273).

Po zapoznaniu się z całym dostępnym materiałem aktowym Sąd II instancji doszedł do przekonania, że Sąd I instancji nie naruszył żadnego z przedstawionych wyżej kryteriów oceny dowodów. Sąd Rejonowy odniósł się do zaferowanych przez stronę powodową dowodów i prawidłowo ustalił, że zarówno powodowi, jak i jego poprzednikom prawnym przysługiwała względem pozwanej wierzytelność, jednakże – wbrew przeciwnym sugestiom apelanta – należy zgodzić się z poglądem Sądu pierwszej instancji, że powód nie udowodnił, iż dochodzone roszczenie przysługuje mu w wysokości wynikającej z żądania pozwu.

W szczególności nie przeczy zasadom logicznego rozumowania, obowiązującym przepisom, jak i doświadczeniu życiowemu odmowa uznania za udowodnioną wysokość wierzytelności na podstawie wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego oraz innych dokumentów, takich jak: umowa kredytu restrukturyzacyjnego zawarta przez pozwaną w dniu 9.06.2010 r., zaświadczenie z 6.06.2011 r. wskazujące na datę rozwiązania w/w umowy, bankowy tytuł egzekucyjny, umowy zmiany umowy spółki i skutecznego nabycia przez powoda wierzytelności wobec pozwanej, pełnomocnictwa do podpisywania wyciągów z ksiąg rachunkowych powoda, pisma informującego pozwaną o zmianie wierzyciela. Trzeba bowiem mieć na uwadze okoliczność, że pozwana zaprzeczyła, iż żadne roszczenie przysługuje powodowi w dochodzonej wierzytelności, podnosząc, że z dokumentów załączonych do pozwu nie wynika w jaki sposób sporna należność została wyliczona. Wobec tego trafnie Sąd Rejonowy skonstatował, że reguły rozkładu ciężaru dowodu wyrażone w art. 6 k.c. nakazywały udowodnienie wysokości wierzytelności przez stronę powodową poprzez wykazanie należytej inicjatywy dowodowej. Jedynie przedłożenie przez powoda dokumentacji ilustrującej przebieg operacji płatniczych realizowanych przez pozwaną i dokumentacji obrazującej sposób rozliczania dokonanych spłat ratalnych oraz naliczania odsetek mogło stanowić dowód na to, że faktycznie pozwana jest dłużnikiem wierzytelności w żądanej wysokości. Dysponując historią wierzytelności Sąd mógłby skontrolować pod względem rachunkowym zasadność dochodzonej pozwem kwoty.

Dokumenty w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego oraz wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego - jak słusznie podkreślił Sąd Rejonowy - nie mogą bowiem stanowić dowodu na istnienie zobowiązania pozwanej co do wysokości, zwłaszcza wobec wyrażonego wprost w toku rozprawy stanowiska pozwanej, która zakwestionowała wysokość żądania powoda. Sąd II instancji zważył, że w/w dowody, na które powołuje się skarżący są dokumentami prywatnymi, których formalna moc dowodowa, zgodnie z art. 245 k.p.c., bez poparcia ich odpowiednimi dokumentami źródłowymi, wobec stanowiska strony przeciwnej, jest znikoma. Słusznie Sąd Rejonowy zauważył, że art. 194 ustawy z 27.05.2004 r. o funduszach inwestycyjnych został uznany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 11.07.2011 r. (P 1/10, Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900) za niezgodny z Konstytucją w zakresie, w jakim w sporze z konsumentem (przybierającym postać postępowania cywilnego) nadaje wyciągowi z ksiąg rachunkowych moc prawną dokumentu urzędowego. Oznacza to, że dokument taki jest wyłącznie dowodem złożenia oświadczenia przez stronę powodową, że służy jej wierzytelność wobec pozwanej i jako dokument prywatny podlega ocenie, jak każdy inny dowód w postępowaniu cywilnym, według reguł wskazanych w art. 233 § 1 k.p.c. (zob. np. wyrok SA w Białymstoku z 6.06.2013 r., III AUa 1237/12, LEX nr 1324656). W tym miejscu należy przypomnieć, że dokumenty prywatne nie korzystają z domniemania zgodności treści dokumentu z prawdą i na tym polega podstawowa różnica ich mocy dowodowej w stosunku do dokumentów urzędowych. Powyższe generalnie nie przeszkadza temu by Sąd na zasadach ogólnych przyznał wiarygodność treści dokumentu prywatnego i włączył tak dokonane ustalenia faktyczne do podstawy wyrokowania, jednakże w realiach rozpoznawanej sprawy ocena wiarygodności załączonego przez stronę powodową dowodu w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i w konsekwencji poczynienie w oparciu o ten dowód wiążących ustaleń faktycznych nie było możliwe z uwag na to, iż brak było jakichkolwiek innych dowodów, z którymi można byłoby skonfrontować treść wskazanych ksiąg i ocenić, czy odpowiada ona prawdzie. Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w uzasadnieniu uchwały z 7.10.2009 r., III CZP 65/09, (LEX nr 522989), iż sam wpis w księgach rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie przesądza jeszcze o tym, że konkretna wierzytelność faktycznie istnieje, albowiem celem prowadzenia ksiąg rachunkowych funduszu jest jedynie wykazanie dokonywanych operacji zakupu, lub sprzedaży w celach finansowych, co oznacza, że sam fakt dokonania zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, że wierzytelność ta rzeczywiście istnieje. Organy funduszu nie mają wystarczających kompetencji do zbadania ani tego, czy nabywana wierzytelność faktycznie istnieje,

ani jej wysokości. W ocenie Sądu II instancji argumenty skarżącego zawarte w uzasadnieniu środka odwoławczego zmierzają tak naprawdę do wykazania, że Sąd Rejonowy wobec braku szczegółowej historii spornej wierzytelności, tzn. historii dokonanych przez pozwaną spłat ratalnych z tytułu umowy kredytu i sposobu zarachowania tych rat na poczet wierzytelności głównej oraz sposobu naliczania odsetek, powinien był w drodze domniemania poczynić odmienne ustalenia faktyczne na podstawie wskazanych przez powoda faktów. Oceny tej nie zmienia załączony do akt dokument w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego, bowiem stanowi on zbiorczy rezultat pewnego procesu związanego z zarachowywaniem wpłat dokonywanych przez pozwaną, natomiast nie wskazuje metodyki rozliczenia tychże spłat i podaje szczegółowego sposobu ich zarachowania, po to aby możliwym było dokonanie kontroli, czy na tym etapie nie pojawiły się jakieś błędy, bądź nieprawidłowości. Wreszcie dowodem istnienia wierzytelności i jej wysokości nie jest też umowa o świadczenie w miejsce wykonania z 24.10.2014 r. bo umowa ta jest jedynie dowodem powstania i istnienia stosunku prawnego między zawierającymi ją podmiotami.

Innymi słowy - powód nie przedstawił żadnych wiarygodnych dowodów na to, jaka jest rzeczywista wysokość przedmiotowej wierzytelności. Powyższe prowadzi do wniosku, że skarżący nie zdołał przedstawić jakichkolwiek merytorycznych argumentów, które poddawałyby w wątpliwość prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia. Apelujący powinien mieć na względzie to, że reguły dowodzenia w procesie cywilnym (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.) zobowiązują strony do wskazywania dowodów, z których wywodzą one skutki prawne.

Reasumując - stanowisko Sądu Rejonowego zasługuje na pełną aprobatę, albowiem powód nie udźwignął ciężaru dowodu w zakresie wykazania wysokości przysługującej mu od pozwanej wierzytelności.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy oddalił apelację zgodnie z art. 385 k.p.c.